

Exkluzivní hlávka zelí a jevištní sako za 3.800 Kč

Úplněnáhé Divadlo z Veselí n/M: Bürgermeister náš

V kontextu píseckého pátku po ránu divadelní osvěžení: režie a herectví do sebe najednou zapadalo, smysl pro rytmus, pauzu, drobnokresbu, přirozená intonace, kvalitní výslovnost... Takové ty detaily, které divadlu umožňují hladce a sladce vklouzávat do duše. Vůbec netvrdím, že to bylo „lepší“ než páteční dílka; netvrdím, že řemeslo nemá i nevýhody – například nebezpečí redukce autentičnosti, okamžitých impulzů k hledání a tápání apod. Osvěžení to nicméně bylo, já osobně jsem ho cítil přímo fyzicky.

Přiznám se... mně se líbí i ty postupné začátky, kdy se herci i technik „teprve připravují“, i když v sále už jsou diváci. Takové to jemné vzájemné naladění... Když není úplně jasné, kdy se přesně začíná. Je to takové organické; a opět: má to své výhody i nevýhody, ale je to prostě takové medové, sametové. A i když dílo v žádném případě není improvizované (jen se to tak na nejpovrchnější úrovni tváří), ... proč ne. Tvůrci jsou poctiví a hned na začátku odhalí, že jsme v divadle na divadle a že mají scénář. Nepřilíš důvtipnému divákovi (např. mně) tím hned na začátku odvalí pochybnosti a nejistoty a umožní mu užívat si citlivého herectví, decentně aplikované nápaditosti s občasnými decentně dryáčnickými vsuvkami, jemně odhalovaných fluid herců (včetně režiséra, který je samozřejmě také hercem). Že by si to takhle představoval Brecht?

Záleželo na tématu? Ale to zase asi také ano. Ocenil jsem, že politické divadlo je nestranné a nebojí se tnout do živého, ale téma jsem prostě nevnímal jako klíčové. Šťastná koincidence: hrálo se po včerejší Antigoně a po včerejších Kurvísčích. Takže to nevyhnutelně byla Antigoná a byla to antireality show. Řešení nevyhnutelného protikladu mezi kreontským řádem a plebejským pičováním. Mezi budováním a problematizováním díla. Mezi režisérem a hěrečkami. I tyto překérní motivy byly hravé, měly odstup a nadhled, a zároveň byly smrtelně vážné. Hurá. Dialektický protiklad mezi banálními fóry a smrtelnou vážností jako by mi přinesl smíření s Antigonou i dámou v bílém (moderátorkou kurvísků). Vlastně jsme nezažili ani moc experimentující divadlo, ale lahůdka to byla. (PO)

Spoušť po tom všem; foto WE

Mléčná dráha na Mars

Strukturovaná improvizace Metsys skupiny Valouny z Valašského Meziříčí byla znamenitou ukázkou toho, jak se kreativita plná nepředvídatelnosti dokáže prolínat s předem připravenou pevnou kostrou příběhu. Absurdní, podstatou dadaistická cesta lidí a stromu od alternativní školky až na Mars byla třeskutě vtipná, přitom vedle témat, jež se v ní objevovala a mizela, naznačila i jiné, podstatou formální jevy.

Improvizátoři měli připravené až nevkusně velké množství rekvizit, přitom ale těmi nejvýznamnějšími a koneckonců nejlepšími rekvizitami nebyly předměty hmotné, ale ty zkonstruované řeči - mléko (byť to mělo své lahve), polomáčené sušenky, vinea či top topic, Československo, stav bez tíže a koneckonců i samotný strom. Duch tedy zvítězil nad hmotou.

Dynamika představení byla silně určována dynamikou improvizací - počáteční dvojice byly svižné a svěží, jak improvizáční skupina postupně rostla a přibývaly další postavy, muselo se zpomalovat, řeč se rozkládala, až se nakonec ukázalo, že šest lidí už nemůže komunikovat jinak než v paralelních dvojicích nebo v monolozích, a když se mělo přidat i publikum, došlo k definitivnímu rozpadu (snad plánovanému), vzniku hmoty, v níž není jasné, kdo hraje roli, kdo hraje, že už přestal být hercem, kdo nehraje a kdo chce reálně diskutovat. Na rozdíl od jiných her zde však byl alespoň jasný konec. (MI)

„Amatérské herectví nutně vyžaduje schopnost dávat do jakékoliv divadelní činnosti maximum sebe sama, své osobnosti jako výrazu tvořivého vztahu ke světu, jako projevu aktivní vůle zmocňovat se skutečnosti, v níž žijeme.“ (Jan Císař)

„Můj vztah k noci, šeru, lesu, bažině, zvířatům, mrtvolám je zcela odlišný od vztahu filosofa, sběratele, sedláka, námezdného dělníka, staré pobožňůstkářky nebo mladé holky. Takový výčet by neměl konce; každému se dostane toho, co mu náleží, narození, štěstí, neštěstí i konce.“ (Josef Váchal)

Zdařilá komeniánská agitka

SDrhli z Nového Města na Moravě: Pustoplno

Když píšu agitka, mám na mysli žánrové zařazení, na kterém neshledávám nic nepatřičného. Když píšu zdařilá, chci vyjádřit, že se dílo zdařilo.

Vzdělávání je zapeklitá věc. Neřešitelná překérnost hodná Antigony a celého Oidipova rodu. Dnes jsme ale viděli od studentů ZUŠ Jana Štursy idealistické a ideální řešení. Po počátečních problémech a nezájmu o knihy a neschopnosti soukat do sebe znalosti se odněkud ze zoufalé nicoty zjevili utopičtí učitelé-průvodci a nahradili dosavadní učitele-pedanty. Takhle si to bezpochyby představoval Jan Amos K.

Ale bez legrace a bez nemístné ironie: byla to dobře vybudovaná jednoaktovka, mělo to spád, bylo to herecky dobré, komunikovalo to na jevišti i s hledištěm. Mělo to humor, mělo to blahodárnou špetku patosu. Nic proti takovému ukazování cesty. Naopak: nemusíme být všichni zoufalci typu Antigony, kurvísků, režiséra-bürgemeistra. Moderní, svěží agitka je dnes vlastně experiment, a je tedy dobře, že ji tady v Písku máme. Že se někdo odváží tento neprávem opomíjený a snad i s nezaslouženým despektem nahlížený žánr provozovat, a ještě takto zdařile a živě. (PO)

Kniha věčně živá!

Nejzajímavějším sdělením hry Pustoplno nemusela být kritika vzdělávacího systému, po úvodním vyzkoušení diváků muselo být každému jasné, že memorování abstraktních dat nevede k ničemu jinému než k zapomnění. Navzdory věčným nářkům, že mladí nečtou knihy, jsme v celém představení téměř neviděli mobilní telefon, čtečku ani počítač, zato soubor SDRhli velice kreativně dokázal, že není mnoho užitečnějších rekvizit nežli kniha. Kniha tíží, modeluje hlavu, dá se po ní chodit, dá se otevírat, hlučně zavírat, tlouct s ní, rytmicky poklepávat, dá se trhat, jíst..., zároveň symbolizuje moudrost i zbytečnost informací, tyranii školství, nudu i radost. Tedy sdělení nejradostnější zní: Kniha je vším! (MI)

Něco z debat o prožitém:

Reservé: Deset malých kurvísků

Diváci: Detaily s moderátorkou fungovaly to jako fraška na nás, že jsme všichni ubozí a trapní. Kukuřici i marmeládu přebíjí v síle trapnost při snaze zaujmout. Někomu přišla expozice příliš jasná a vše od té doby jasné. Jiní kvitovali konkrétnost a čitelnost charakterů. Někdo se chytl, jiný ztratil už na začátku, protože vypadávaní bylo rychlejší než ohledání postav. Parodie na povrchní typy na sociálních sítích. Ztráta soudnosti. Geniální propojení moderátorky a božství.

Lektoři: Zaujati kostýmy. Prolnutí antiky bez patosu a předestření bídy naší civilizace. Potěšení ze zlého a kritického gesta. Vypichují odchody (ze společnosti) s antickými texty. Sarkasmus, humor až na dřev. Intenzivní odkazy na různých úrovních. Nikdo nezůstal na chvostu. Vyrovnané zcizovky i hraní rolí. Rytmus. Pointa: rehabilitace lidí, co se nechají „potřít marmeládou“ - odkaz k archetypálnímu agónu. Sympatické, dobrodružné. Pokus o maximální karikaturu televizních show. Ukázka manipulace médií. Čtení karikatur. Touha po větší odvaze v rámci inscenace, aby vynikla zvrácenost systému.

Soubor: Kvituje připodobněním dvou posledních soutěžících jako gladiátorů na konci. Nejpodstatnější, jsou řeči vybrané z antických her. Práce s AI, přes samostatné psaní až po výňatky z antiky. Určitě lze pracovat ještě na tom, jak to udělat dotáhnout dál a udělat silnější.

Drejt: Juani/y

Diváci: Sednout či nesednout na volné židle? Prázdna forma nevyvolala dost emocí k pobídce. Touží po upřímnější výpovědi od performerů. Repetice x-cyklů tolika lidí bez narušení budila hrůzu. Co se chce od diváka? Kladné hodnocené držení koncentrace. Absence propracovanější dramaturgické stavby. Resp. volání po změnách temporytmu. Don Juan zaniká v monotónním bloku textu. Lektoři: Závěr Juani/y je důsledný, sugestivní v rámci happeningu, situace předtím ne. Chybí hlavní postavy jako takové, charakter Dona Juana prostřednictvím „antického chóru“. Na happening ale málo. Touha po větší opravdovosti, upřímnosti – nedělat to pro dobro režiséra, ale pro kolektiv. Pozitivně zaskočení, pobavení, hmotou na jevišti – počtem lidí, tváří, pohledů, vlnou mládí. Vypozorován vývoj introvertů, kteří se společnou akcí – skrze odvahu a zmužilost Juana – vybičovali k sebejistotě. Síla skupiny. Andělská tvůrčí symbióza. Problematizovaný otevřený konec. Dialog s archetypálními tématy, leč mechanický. Redefinice pohlaví. Zklamané očekávání většího očekávání. Mnohočetnost – rozpojování a spojování společnosti. Naděje.

Soubor: Děkuje za zmínění důležitých věcí. Nenačkovaný typ divadla. Vědom si limitů vůči divadelnímu tvaru. Jedná se spíše o divadlo literární. Fascinace textem. Demokratické, každý z dvaadvaceti má prostor. Konec jako otevřená příležitost k meditativnímu výplachu Mozartem. (WE)